

Toimintasuunnitelma 2010

Suomen yliopistokirjastojen neuvoston toimintaa ohjaavat seuraavat strategiset päämäärät:

- yliopistokirjastojen vaikuttavuuden edistäminen yliopistojen perustehtävien suorittamisessa
- yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja julkiseen keskusteluun vaikuttaminen erityisesti tietoaaineistojen saannin varmistamiseksi
- neuvoston kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden lisääminen
- yhteisten toimintatapojen kehittäminen
- toimialan tuottavuuden parantaminen

Neuvoston toimenpideohjelmassa 2007-2012 on suunnitelma tarkemmin vaiheistettu. Vuonna 2010 toimenpideohjelmaa toteutetaan seuraavasti:

1.

Vaikuttavuuden edistäminen yliopistojen perustehtävien suorittamisessa

Toimenpideohjelmassa toimintalinjaus:

1/2008-12/2010 Suomalainen kirjastoalan tutkimusohjelma yhdessä yliopistojen tiedelaitosten kanssa

2010-2012 Yhteistyö yliopistojen tutkimushallinnon kanssa (uusi toimintalinjaus)

Tutkimuksen ja opetuksen tietohuollon tasapuolisen saatavuuden turvaamiseksi neuvosto pitää tärkeänä yliopistojen verkostoyhteistyönä luomien yhteisten palvelujen ja toimintojen säilyttämistä ja kehittämistä rakenteita muutettaessa sekä yliopistokirjastojen toimimista jatkossakin selkeästi tutkimusta ja opetusta tukevinä sekä organisaation ulkopuolisia asiakkaita palvelevina laitoksina. Näiden tehtävien edistämiseksi neuvosto tekee aloitteita ja esityksiä sekä teettää selvityksiä ja perustaa tarvittaessa työryhmiä.

Neuvosto pyrkii aktiivisesti vaikuttamaan Suomen Akatemian e-tiedettä koskevan tutkimusohjelman valmisteluun.

Tutkimushallinnon tukeen sekä yliopistojen ja tieteenalojen arviointiin liittyvät tehtävät ovat muuttuneessa toimintaympäristössä lisääntyneet. Tästä syystä myös yliopistojen open access – julkaisu toiminnan edistäminen ja näkyvyyden lisääminen on nyt yhä tärkeämpiä kirjastojen toimintamuotoja. Neuvosto järjestää näihin tehtäviin liittyvän seminaarin.

2.

Yhteiskunnalliseen päätöksentekoon ja julkiseen keskusteluun vaikuttaminen erityisesti tietoaaineistojen saannin varmistamiseksi

Toimenpideohjelmassa toimintalinjaus:

2010 Yliopistouudistuksen vaikutukset kirjastoihin

2010-2011 Kansallisen tutkimusinfrastruktuurin tiekartalla olevat hankkeet

Vuonna 2010 keskeisiä asioita, joita yliopistokirjastot ja neuvosto seuraavat, ovat

- TiedeKOTA –järjestelmän kehitystyön seuraaminen
- yliopistouudistuksen vaikutukset yliopistokirjastoihin ja kirjastojen asema yliopistojen rakenteellisessa kehittämisessä

- yliopistojen ja yliopistokirjastojen rahoitus
- kansallisen tutkimusinfrastruktuurin tiekartan toteuttaminen (erityisesti perusaineistojen keskitetyn rahoituksen turvaaminen ja järjestelmät)
- yliopistokirjastojen keskitettyjen, erityisesti Kansalliskirjaston ja Varastokirjaston, palveluiden organisoituminen uuden yliopistolain aikana
- yhteistyö ammattikorkeakoulukirjastojen ja erikoiskirjastojen kanssa
- yliopistokirjastojen kolmannen tehtävän eli julkisen kirjastotoiminnan jatkuvuus ja resursointi.

Neuvosto tekee aloitteita, antaa lausuntoja sekä teettää selvityksiä.

3.

Neuvoston kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden lisääminen

Toimenpideohjelmassa toimintalinjauksia:

2007-2012 Ajankohtaistiedotus, hankkeista ja strategiasta tiedottaminen, mainonta eri yhteyksissä.

2008-2012 Verkoston viestintävalmiudet: esitteet, kalvosarjat, verkkosivut, verkosto jne.

2009-2010 Kansainvälisen näkyvyyden lisääminen.

2009 Viestintäsuunnitelman päivittäminen ja toimintaohjelma vuosiksi 2010-2012.

2008-2012 Yliopistokirjastojen kansainvälinen työryhmä eurooppalaisen tutkimustiedon infrastruktuurin kehittämiseksi, pilotti joltain alalta

Yliopistokirjastojen neuvoston viestinnässä korostuu edelleen vuonna 2010 suhteiden vahvistaminen sidosryhmiin sekä profiloituminen merkittävänä kirjastotoiminnan asiantuntijana ja tieteellisten kirjastopalvelujen uudistajana. Lisäksi luodaan uusia toimintamalleja AMKIT-konsortion ja erikoiskirjastojen kanssa.

Kontaktiverkkoa tiivistetään sidosryhmiin ja muihin neuvoston kannalta tärkeisiin organisaatioihin. Valtuutetaan neuvoston jäsenet edustamaan neuvostoa eri organisaatioissa ja tilanteissa. Toimikausien pituudet ja edustukset tarkistetaan joka toinen vuosi. Neuvoston jäsenet ovat yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa.

Neuvosto osallistuu kirjastoalan yhteisiin hankkeisiin sekä eri kirjastosektoreissa että alan yhdistyksissä. Lisäksi ollaan aktiivisesti yhteistyössä yliopistokirjastoihin läheisesti liittyvien organisaatioiden kanssa, mm. FinnOA ja yliopistojen IT-johtajien foorumi.

Päivitetään viestintäsuunnitelma ja lisätään verkoston ja neuvoston jäsenten viestintävalmiuksien kehittäminen.

Yliopistokirjastojen kansainvälistymisen tukeminen kuuluu neuvoston suunnitelmiin. Laajennetaan yliopistokirjastojen kansainvälistä näkyvyyttä neuvoston englanninkielisillä www-sivuilla toteuttamalla aiemmin suunnitellut kirjastoesittelyt. Yliopistokirjastojen näkyvyyttä lisätään erityisesti Suomessa pidettävissä kansainvälisissä konferensseissa, myös yhteistyössä muiden kirjastosektoreiden kanssa.

4.

Yhteisten toimintatapojen kehittäminen

Toimenpideohjelmassa toimintalinjauksia:

2008-2012 Kirjastojen välisten tiimien ja verkostojen luominen sekä olemassa olevien kartoittaminen

2009 Strategian tarkistaminen.

2008-2012 Yliopistokirjastojen kansainvälistymisen tukeminen.

2008-2011 Tulevaisuuden tekniikka ja järjestelmät, teemapäivät.

Sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston lisäksi tuetaan myös kirjastojen välisten muiden tiimien ja verkostojen toimintaa.

Kansalliskirjaston kirjastotoiminnan vaikuttavuuden arviointiryhmässä on neuvoston edustus sekä Vaikuttavuus- että Tilastoihin keskittyvässä ryhmässä. Ryhmien tavoitteena on tuottaa

kirjastojen vaikuttavuuden arviointiin yhteisiä välineitä ja käytäntöjä. Neuvosto seuraa ja tukee ryhmien toimintaa.

Strategiatyö käynnistetään toimintavuoden aikana.

5.

Toimialan tuottavuuden parantaminen

Toimenpideohjelmassa toimintalinjauksia:

2007-2012 Asiakaskyselyn ja vaikuttavuusmittariston kehittäminen.

2007-2012 Sisällönkuvailun kehittäminen kirjastojen tietovälineissä

2007-2012 Kirjastojen elektroninen infrastruktuuri: sähköisesti julkaistujen aineistojen kokonaisuus osana kirjastokokoelmia ja niihin liittyvät prosessit, palvelut ja teknologia

Yhteistyössä muiden kirjastosektoreiden ja Kansalliskirjaston kanssa osallistutaan kansallisen arviointijärjestelmän kehittämiseen ja vaikuttavuuden arviointiryhmän toimintaan. Asiakaskysely toteutetaan keväällä 2010. Selvitetään kyselyn hyödyllisyys yliopistokirjastojen kannalta.

Tuotetaan perusteltu näkemys yliopistokirjastojen toimintaansa tarvitsemista tietojärjestelmistä ja tietoteknisistä palveluista.

6.

Neuvoston edustukset

Suomen yliopistokirjastojen neuvostolla on vuonna 2010 edustajat varsinaisina jäseninä seuraavissa elimissä:

- Varastokirjaston johtokunta (2007-2010): puheenjohtaja Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopiston kirjasto, Christina Flemming, Tritonia
- Kansalliskirjaston johtokunta (2007-2010): Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopiston kirjasto (varalla Päivi Kytömäki, Oulun yliopiston kirjasto)
- Kansallinen digitaalinen kirjasto, ohjausryhmä (2008-2011): Päivi Kytömäki, Oulun yliopiston kirjasto, Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto
- Kansallinen digitaalinen kirjasto, Saatavuus-jaos (2008-2011): Arja-Riitta Haarala, Tampereen teknillisen yliopiston kirjasto (varalla Pirjo Vatanen, Jyväskylän yliopiston kirjasto)
- FinELib-ohjausryhmä (2010-2012): Mirja Iivonen, Tampereen yliopiston kirjasto, (varalla Ari Muhonen, Aalto-yliopiston kirjasto)
- FinELib-konsortio-ryhmä (2010-2012): Ari Muhonen, Aalto-yliopiston kirjasto (varalla Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopisto) ja Pirjo Rajakiili, Helsingin yliopiston kirjasto, (varalla Pirkko Fagervik, Turun yliopiston kirjasto)
- IL-ohjausryhmä (2010-2012): Ulla Nygren, Turun yliopiston kirjasto
- Kansalliskirjasto, kirjastotoiminnan vaikuttavuuden arviointiryhmä (2010-2012): Vaikuttavuuden ryhmä: Eeva-Liisa Lehtonen, Aalto-yliopiston kirjasto
- Kansalliskirjasto, kirjastotoiminnan vaikuttavuuden arviointiryhmä (2010-2012): Tilastoihin keskittyvä ryhmä: Eila Tapio, Oulun yliopiston kirjasto
- IFLA2012 Kansallinen komitea: Ari Muhonen, Aalto-yliopiston kirjasto
- Kirjastot.fi-ohjausryhmä (2010-2011): Ei valittua jäsentä

Lisäksi neuvoston jäseniä toimii muiden sidosryhmien asiantuntijoina.

Neuvoston työvaliokunta:

- Arja-Riitta Haarala, Tampereen teknillisen yliopiston kirjasto, puheenjohtaja
- Mirja Iivonen, Tampereen yliopiston kirjasto
- Irmeli Koskimies, Sibeliuksen Akatemian kirjasto
- Vuokko Palonen, Tritonia
- Anja Ukkola, Lappeenrannan teknillisen yliopiston kirjasto